

УДК 477.327.2

DOI <https://doi.org/10.31723/2524-0447-2026-48-32>**Софія Породюк**

ORCID: 0009-0004-6628-471X

студентка

Рівненського державного гуманітарного університету
sofa.poroduik@gmail.com**Сергій Володимирович Виткалов**

ORCID: 0000-0001-5345-1364

доктор культурології, професор,

професор кафедри івент-індустрій, культурології та музеєзнавства
Рівненського державного гуманітарного університету
sergiy_vsv@ukr.net

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ЦІЛЬОВОГО ПРОЄКТУВАННЯ В СОЦІОКУЛЬТУРНІЙ ТА МУЗИЧНІЙ СФЕРАХ

Мета роботи полягає у комплексному розкритті теоретичних засад цільового проєктування в соціокультурній сфері шляхом аналізу праць провідних українських учених. Дослідження спрямоване на обґрунтування проєктування як інноваційної технології управління змінами, що забезпечує гуманізацію простору та сталий розвиток регіонів.

Методологія. Дослідження ґрунтується на комплексі загальнотеоретичних методів, включаючи культурологічний та історико-ретроспективний аналіз, а також системний підхід. Ключові методологічні рамки охоплюють нормативно-діагностичний підхід, синергетику (розуміння культури як самоорганізованої системи) та концепцію хронотопу (просторово-часової єдності культурних практик).

Наукова новизна. У дослідженні вперше синтезовано погляди українських дослідників на структурні компоненти соціокультурного проєктування, зокрема проведено розмежування між «твердою» (матеріальною) та «м'якою» (програмною) інфраструктурою. Особливу увагу приділено музичному мистецтву як динамічному інструменту моделювання «м'якої» інфраструктури та механізму «соціальної акустики», що забезпечує високий рівень групової ідентичності. Доведено, що музичні проєкти (фестивалі, перформанси) виступають культурними атракторами, здатними ревіталізувати депресивні території та трансформувати емоційний ландшафт міського середовища. Також категоризовано етапи проєктування — від діагностики проблем до моделювання «належного» стану об'єкта.

Висновки. Обґрунтовано, що цільове проєктування є ключовим механізмом переходу до науково обґрунтованого управління культурними

процесами. Доведено, що інтеграція музичного мистецтва в проєкту діяльність дозволяє створювати «гуманізовані» простори, де звукове середовище стає індикатором культурної спроможності громади. Проєктний підхід сприяє збереженню національної ідентичності та підвищенню якості життя населення в умовах сучасних викликів.

Ключові слова: цільове проєктування, соціокультурна сфера, соціокультурне проєктування, хронотоп, синергетичний підхід, гуманізація простору, регіональний розвиток, анімація, креативне освоєння простору, музична сфера.

Porodyuk Sofia, Student of the Rivne State Humanitarian University; Vitkalov Serhii Volodymyrovych, Doctor of Cultural Studies, Professor, Professor at the Department of Cultural Studies and Museum Studies of the Rivne State Humanities University

Theoretical foundations of targeted project management in sociocultural and musical spheres

The purpose of the work is to comprehensively reveal the theoretical foundations of targeted project design in the socio-cultural sphere by analyzing the research of leading Ukrainian scholars. The study is aimed at substantiating project design as an innovative technology for change management that ensures the humanization of space and the sustainable development of regions.

Methodology. The research is based on a complex of general theoretical methods, including culturological and historical-retrospective analysis, as well as a systematic approach. Key methodological frameworks encompass the normative-diagnostic approach, synergetics (understanding culture as a self-organizing system), and the concept of the chronotope (the spatio-temporal unity of cultural practices).

Scientific novelty. The study is the first to synthesize the views of Ukrainian researchers on the structural components of socio-cultural project design, specifically distinguishing between “hard” (material) and “soft” (programmable) infrastructure. Particular attention is paid to musical art as a dynamic tool for modeling “soft” infrastructure and a mechanism of “social acoustics” that ensures a high level of group identity. It is proven that musical projects (festivals, performances) act as cultural attractors capable of revitalizing depressed territories and transforming the emotional landscape of the urban environment. Additionally, the stages of project design are categorized—from the diagnostics of problems to the modeling of the “ideal” state of the object.

Conclusions. It is substantiated that targeted project design is a key mechanism for transitioning to scientifically grounded management of cultural processes. It is proven that the integration of musical art into project activities allows for the creation of “humanized” spaces where the sound environment becomes an indicator of the community’s cultural capacity. The project-based approach contributes to the preservation of national identity and the improvement of the population’s quality of life amidst modern challenges

Key words: target design, socio-cultural sphere, socio-cultural design, chronotope, synergistic approach, humanization of space, regional development, animation, creative development of space, musical sphere.

Актуальність теми. У сучасних умовах трансформації українського суспільства, посилення регіональних диспропорцій та впливу глобалізаційних процесів соціокультурна сфера потребує науково обґрунтованих механізмів розвитку. Цільове проектування, як інноваційна технологія, дозволяє не лише зберегти культурну спадщину, але й активно формувати нову якість соціокультурного простору, підвищувати якість життя населення та забезпечувати гуманізацію міського середовища. Особливої гостроти набуває проблема адаптації проектних практик до регіональних особливостей України, де урбанізаційні процеси початку XXI століття вимагають комплексного поєднання культурно-мистецьких ініціатив із соціальними потребами спільнот.

Незважаючи на зростання кількості культурних проєктів в Україні, їх реалізація часто носить фрагментарний характер через недостатню теоретичну базу цільового проектування в соціокультурній сфері. Відсутність чіткого методологічного інструментарію призводить до розриву між поставленими цілями та реальними результатами, неефективного використання ресурсів та ігнорування регіональної специфіки. Це актуалізує необхідність системного аналізу теоретичних засад, які б узагальнювали досвід українських учених і пропонували практико-орієнтовані моделі.

Теоретичну основу статті становлять праці провідних українських учених у сфері. С. Виткалов [1] акцентує увагу на регіональних вимірах культурно-мистецького життя України, О. Волошенко [2] досліджує урбанізаційні процеси та формування модерного міського освітньо-культурного простору. Соціально-філософські аспекти гуманізації міського простору висвітлює Н. Гапон [3], а статус категорії «якість життя населення» в географічному контексті аналізує І. Гукалова [4]. Креативне освоєння соціокультурного простору міста на прикладі урботуризму розглядає С. Дичковський [5]. Фундаментальним джерелом є також підручник Н. Івановської [6], де системно викладено теорію та практику соціокультурного проектування в мистецтві. І хоча він – складова методичної літератури, саме закладений в ньому авторський підхід, зважаючи на відносно

нову для українських дослідників проблематику, є корисним для розгляду окресленої проблематики. Науково-практичні засади соціального проектування представлено в роботі С. Мішиної [7]. Принципи соціально-культурної анімації розкриває Л. Тарасов [8], тоді як актуальні тенденції розвитку соціокультурної сфери нині стають предметом наукового студіювання С. Шумакова [9]. Зазначені праці дозволяють комплексно підійти до проблеми, поєднуючи теоретичний і прикладний рівні аналізу. Утім, вивчення цієї проблематики в українському науковому дискурсі лише розпочинається і регіональний вимір майже не став предметом наукового осмислення.

Метою статті є комплексне розкриття теоретичних засад цільового проектування в соціокультурній сфері на основі аналізу окремих наукових праць українських дослідників.

Виклад основного матеріалу. Цільове проектування в соціокультурній сфері є специфічною технологією управління змінами, що поєднує соціальний і культурний аспекти людського буття. Соціокультурне проектування, як органічний синтез культурного та соціального аспектів людського буття, спрямований на розвиток соціуму на засадах інноваційних технологій зі збереженням особливостей національного менталітету й архетипів культури етносу або нації. Воно виступає механізмом зміни та розвитку системи, де проект стає інструментом конструювання дій для досягнення соціально значущої мети, локалізованої в часі, просторі та ресурсах.

Н. Івановська у своєму підручнику визначає соціокультурне проектування як органічний синтез культурного та соціального аспектів людського буття, спрямований на розвиток соціуму на засадах інноваційних технологій зі збереженням особливостей національного менталітету й архетипів культури етносу або нації. Авторка підкреслює, що таке проектування є специфічною технологією управління змінами, де проект виступає конструктивним інструментом для аналізу проблем, визначення причин їх виникнення, постановки цілей та розробки шляхів їх досягнення в конкретних історичних і національно-культурних умовах. Цей підхід забезпечує поєднання нормативного моде-

лювання «належного» стану об'єкта з діагностичним аналізом реальних труднощів, що робить проектування не директивним, а гнучким і адаптивним процесом [6; 8].

Особливу увагу приділено рівню перетину соціуму та культури на персональному, регіональному та суспільному рівнях, де проекти стають механізмом відтворення соціальних і культурних явищ. Таким чином, соціокультурне проектування набуває характеру інноваційної діяльності, спрямованої на трансформацію реальності через культурні практики.

Н. Івановська детально розглядає принципи цільового проектування в соціокультурній сфері, серед яких центральне місце посідає нормативно-діагностичний підхід, що передбачає розробку моделі бажаного стану об'єкта на основі аналізу альтернативних шляхів вирішення проблем. Авторка наголошує на необхідності збереження національного менталітету та архетипів культури, що забезпечує континуальність розвитку без втрати ідентичності в умовах глобалізації [6; 23].

Принципи інноваційності та наукового пошуку дозволяють поєднувати теоретичні моделі з практичною реалізацією, а плюралізм і синтез сприяють інтеграції різних видів мистецтва в єдиний художній простір. Баланс між збереженням традицій і впровадженням змін стає ключовим для стабільності культурних систем. Ці принципи формують методологічний каркас, що уникає директивності та орієнтується на ресурсні можливості і соціальну результативність проектів.

Етапи цільового проектування, як послідовний процес, починається з проблематизації ситуації через комплексну діагностику труднощів і визначення їх джерел. Далі відбувається формулювання цілей та задач, розробка концептуальної моделі «належного» стану, аналіз альтернативних варіантів і вибір оптимального рішення. Наступним кроком є планування організаційних форм реалізації з урахуванням матеріальних, фінансових і кадрових ресурсів, а завершальним – оцінка результатів із забезпеченням зворотного зв'язку. Така структура забезпечує системність і контрольованість проектної діяльності, дозволяючи коригувати процес у реальному часі. Авторка підкреслює

прахеологічний характер методології, що інтегрує теорію та практику в єдиний цикл саморозвитку культурних систем.

Н. Івановська вводить поняття хронотопу як ключового концепту цільового проектування, що відображає зв'язок простору й часу в культурному сприйнятті, відмінному від фізичного. Хронотоп характеризує не об'єктивну реальність, а суб'єктивне культурне розуміння, де простір структурований горизонтальними й вертикальними відносинами, а час – як напрямлене становлення від минулого до майбутнього. У проєктах мистецтва хронотоп стає основою для організації середовища, забезпечуючи єдність сенсорних модальностей і ціннісних орієнтацій. Авторка зазначає, що в постмодерному контексті хронотоп дозволяє створювати адаптивні простори, де культурні події набувають аксіологічної глибини. Це поняття інтегрується в методологію проєктування для моделювання часопросторових континуумів соціокультурних практик [6; 44].

Синергетичний підхід до розуміння соціокультурних систем у цільовому проєктуванні, розглядаючи культуру як самоорганізовану систему з фазами нестабільності, що переходять у нові стани порядку. Синергетика пояснює механізми самоорганізації через взаємодію старих і нових елементів без механічного накладання, де нестабільність стає джерелом трансформацій. Авторка підкреслює роль атракторів у притягуванні системи до стабільних станів, а також необхідність корегуючих управлінських впливів для зменшення ризиків. Такий підхід дозволяє проєктам бути динамічними і адаптивними до зовнішніх змін, забезпечуючи баланс збереження культурного ядра та інноваційного розвитку. Синергетика стає методологічною основою для прогнозування ефектів проєктної діяльності в умовах перехідних періодів.

Варто розрізнити «тверду» (hardware) та «м'яку» (software) інфраструктуру в соціокультурних проєктах, де перша включає матеріальні об'єкти на кшталт будівель музеїв, галерей і культурних центрів, а друга – програми, фестивалі, освітні ініціативи та комунікативні практики. «Тверда» інфраструктура забезпечує фізичну базу для культурної діяльності, тоді як «м'яка» впли-

ває на формування ідентичності та відновлення національної пам'яті через гнучкі форми взаємодії. Авторка ілюструє це на прикладі комплексів, де поєднання обох типів інфраструктури долає відомчу роз'єднаність і створює цілісне середовище. Такий поділ дозволяє оптимізувати ресурси й підвищувати ефективність проєктів у регіональному контексті.

Регіональні проєкти активізують місцеві ресурси, забезпечують розширення політики культурного розвитку та мобілізацію фінансів. Авторка підкреслює необхідність урахування етнокультурного складу та історичного потенціалу для створення адаптованих моделей. У контексті України це сприяє подоланню диспропорцій і формуванню єдиного культурного поля через інтеграцію локальних ініціатив у національні стратегії

С. Мішина розкриває науково-практичні засади соціального проєктування як складової соціокультурної сфери, визначаючи його як процес розробки, ресурсного обґрунтування та технології реалізації соціальних проєктів для вирішення проблем і уникнення ризиків. Авторка акцентує цільовий і ресурсний підходи, що роблять проєктування обмеженим у часі, просторі та коштах. Соціальний проєкт розглядається як опис дій для покращення ситуації в локальній спільноті з чіткою специфікацією технологій. Такий підхід забезпечує наукову обґрунтованість і практичну ефективність, інтегруючись у ширші культурні стратегії розвитку [7; 73].

С. Мішина виділяє ключові принципи соціального проєктування, серед яких цільовий характер, орієнтація на конкретні групи з проблемами, обмеженість у часі та ресурсна визначеність. Принципи соціальної спрямованості, результативності, локальності та описовості забезпечують чіткість і контрольованість процесів. Авторка підкреслює соціально-інформаційну визначеність як обов'язковий елемент для інформування цільової аудиторії. Ці принципи формують основу для ефективного управління змінами в соціокультурному середовищі, запобігаючи фрагментарності проєктів [7; 75].

С. Виткалов акцентує увагу на регіональних вимірах культурно-мистецького життя України, де митці, художні колективи та організатори формують унікальні локальні практики, що

інтегруються в національний культурний простір. Автор підкреслює еволюцію знакових систем у регіональному контексті, що дозволяє цільовому проектуванню враховувати історичні та етнокультурні особливості територій. Регіональні проекти стають інструментом активізації культурного потенціалу, сприяючи збереженню спадщини та розвитку сучасних форм. Такий підхід забезпечує баланс між локальним і загальнонаціональним у соціокультурному розвитку [1; 45].

О. Волошенко досліджує регіональні особливості урбанізаційних процесів та формування модерного міського освітньо-культурного простору в Україні, що залишається актуальним для сучасного цільового проектування. Авторка аналізує, як урбанізація впливає на соціокультурні трансформації, вимагаючи комплексних проектів для створення комфортного середовища. Міський простір розглядається як динамічна система, де культурні ініціативи поєднуються з освітніми для підвищення якості життя. Це дозволяє адаптувати теоретичні засади проектування до реалій урбанізованих територій [2; 150].

Н. Гапон розглядає соціально-філософські проблеми гуманізації соціального простору міста, протистоячи процесам знелюднення через культурні проекти. Авторка обґрунтовує необхідність створення комфортного, людяного середовища, де цільове проектування стає інструментом олюднення міського простору. Гуманізація забезпечує баланс матеріального й духовного, сприяючи соціальній інтеграції та самореалізації жителів. Філософський аналіз підкреслює роль проектів у подоланні відчуження в урбанізованому суспільстві [3; 28].

І. Гукалова аналізує статус категорії «якість життя населення» в географії, пов'язуючи її з цільовим проектуванням у соціокультурній сфері. Авторка обґрунтовує відмінність географічного підходу від інших наук, акцентуючи структурну динаміку індексів економічного розвитку, соціальної спрямованості, демографічної ситуації, інфраструктури, екології та соціокультурного розвитку. Регіональні типи якості життя в Україні вимагають проектів для мінімізації дисбалансів. Такий аналіз робить проектування інструментом територіального розвитку [4; 11].

С. Дичковський досліджує креативне освоєння соціокультурного простору міста на прикладі розвитку урботуризму, що перетворює територію на ресурс економічного та культурного зростання. Автор показує, як проекти урботуризму поєднують спадщину з сучасними технологіями, підвищуючи ідентифікацію та привабливість регіонів. Креативні практики стають імперативом туристичного розвитку, інтегруючись у цільове проектування для трансформації міського середовища [5; 18].

Л. Тарасов розкриває принципи, завдання та зміст соціально-культурної анімації як форми реалізації цільового проектування. Автор визначає анімацію як активізацію культурної діяльності населення, організацію дозвілля та соціальну інтеграцію через освітні, виховні та рекреаційні функції. Анімаційні проекти поєднують теорію з практикою, сприяючи самоорганізації спільнот і гуманізації простору. Це робить анімацію практичним втіленням теоретичних засад соціокультурного розвитку [8; 59].

Цільове проектування в соціокультурній сфері розглядається як технологія, що дозволяє здійснювати керовану трансформацію соціокультурного простору через створення та реалізацію спеціально розроблених моделей змін. Воно базується на чіткому визначенні проблемної ситуації, формулюванні цілей, розробці альтернативних варіантів розвитку та виборі оптимального шляху з урахуванням обмежених ресурсів. Такий підхід забезпечує перехід від стихійного розвитку до науково обґрунтованого управління культурними процесами, де кожен проект має чіткі параметри – терміни, бюджет, очікувані результати та механізми оцінки ефективності. Особлива увага приділяється інтеграції соціальних і культурних компонентів, що дає змогу одночасно вирішувати питання соціальної інтеграції, збереження культурної спадщини та формування нових культурних практик.

Нормативно-діагностичний характер цільового проектування передбачає одночасне моделювання бажаного («належного») стану об'єкта та глибокий аналіз реального стану речей. Це дозволяє не лише констатувати наявні проблеми, але й прогнозувати можливі ризики, оцінювати альтернативні сценарії та обирати найбільш ефективні шляхи їх подолання. Методологія включає системний аналіз, діагностику соціокультурних процесів, моде-

лювання та експериментальну перевірку гіпотез. У результаті проект стає не лише набором заходів, а цілісною програмою змін, що має чітку логіку, ресурсне забезпечення та механізми моніторингу. Такий підхід підвищує відповідальність виконавців і забезпечує максимальну соціальну результативність.

Синергетичний підхід відіграє ключову роль у теоретичних засадах цільового проєктування. Соціокультурні системи розглядаються як само організовані утворення, що проходять через фази нестабільності, які стають точками біфуркації для переходу до нового якісного стану. У періоди кризи зовнішні та внутрішні чинники посилюють нелінійні ефекти, що робить проєктну діяльність особливо ефективною для спрямованого впливу на систему. Атрактори культури притягують розвиток до певних стабільних станів, а проєкти виступають як керуючі параметри, що допомагають системі самоорганізуватися в бажаному напрямі. Така методологія дозволяє враховувати нелінійність культурних процесів і уникати механічного перенесення моделей з інших сфер.

Музичне мистецтво в системі цільового проєктування постає як динамічний інструмент моделювання «м'якої» інфраструктури, що здатний миттєво трансформувати емоційний ландшафт соціокультурного простору. Проєкти, орієнтовані на створення регіональних музичних фестивалів, філармонійних циклів або відкритих вуличних перформансів, виконують функцію культурних атракторів, що структурують навколо себе місцеву спільноту. Музика тут виступає не лише об'єктом сприйняття, а механізмом соціальної акустики, де через спільне інтонування та ритмічну організацію досягається найвищий рівень групової ідентифікації та солідарності. Такий підхід дозволяє використовувати музичні проєкти як засіб ревіталізації депресивних територій, перетворюючи їх на майданчики креативного діалогу та «оллоднення» міського середовища.

У контексті синергетичного підходу, музика в соціокультурному проєктуванні розглядається як нелінійний процес самоорганізації звукового хронотопу, що поєднає історичні традиції (архетипи етносу) із сучасними цифровими технологіями. Проєктування музичних хабів, інклюзивних звукових лабораторій

чи програм музичної терапії базується на принципах інноваційності та плюралізму, що дозволяє інтегрувати академічні традиції у модерний міський простір. Це забезпечує стабільність культурного ядра нації через актуалізацію національного менталітету в сучасних музичних формах, одночасно підвищуючи якість життя населення через розширення доступу до високохудожніх зразків мистецтва. Таким чином, цільовий музичний проєкт стає засобом гармонізації взаємин між особистістю та соціумом, де звукове середовище виступає індикатором культурної спроможності громади.

Висновки. Цільове проектування в соціокультурній сфері є потужним теоретичним і практичним інструментом, що забезпечує інноваційний розвиток, гуманізацію простору та підвищення якості життя. На основі аналізу праць українських учених сформовано комплексну модель, що поєднує методологічні засади, принципи, етапи та регіональні особливості.

Подальше дослідження та впровадження цих засад сприятиме ефективнішому розвитку соціокультурної сфери України в умовах сучасних викликів.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Виткалов С.В. Вища гуманітарна освіта в просторі регіональних культурних практик: історико-прикладний вимір: монографія / за ред. проф. В.Виткалова. Publishing House of RSEC, Poznań, Poland – Рівне : ФОП «Брегін А.Р.», 2024. 887 с.; Виткалов С.В. Культурно-мистецька Україна в регіональних вимірах: митці, художні колективи та організатори духовного життя краю: монографія. Рівне : Дятлик М., 2014. 362 с.
2. Волошенко О. В. Питання визначення регіональних особливостей урбанізаційних процесів та формування модерного міського освітньо-культурного простору в Україні початку ХХ ст. *Науковий вісник*. 2019. 688 с.
3. Гапон Н. П. Соціально-філософські проблеми гуманізації соціального простору міста. *Актуальні проблеми філософії та соціології*. 2016. Вип. 12. С. 28-32.
4. Гукалова І. В. Статус категорії «якість життя населення» в географії. *Український географічний журн.* 2014. № 4. С. 11–18.
5. Дичковський С. І. Креативне освоєння соціокультурного простору міста (на прикладі розвитку урботуризму). *Культурологічний альм.* 2020. Вип. 14. С. 18–25.
6. Івановська Н. В. Соціокультурне проектування в мистецтві: теорія та практика : підручник. Київ : Нац. акад. керівних кадрів культури і мистецтв, 2018. 196 с. URL: <https://kmaecm.edu.ua/>

wp-content/uploads/2021/06/ivanovska-n.v.-yakovlev-o.v.-shulgina-v.d._sociokulturne-proektuvannya-v-mystecztvi.pdf

7. Мішина С. Науково-практичні засади соціального проектування. *Економіка*. 2020. № 1. С. 73–88. URL: http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/1_2020/75.pdf

8. Тарасов Л. В. Соціально-культурна анімація: принципи, завдання, зміст. *Вісник психосоціальної і корекційно-реабілітаційної роботи*. 2003. № 2. С. 59–66.

9. Шумакова С. Актуальний розвиток соціокультурної сфери сьогодні. *Актуальні проблеми гуманітарних наук*. 2025. Вип. 83, ч. 3. С. 150–156.

REFERENCES

1. Vytkalov S.V. (2014). Vyscha humanitarna osvita v prostori rehionalnykh kulturnykh praktyk: istoryko-prykladnyi vymir: monohrafiia / za red. prof. V. Vytkalova. Publishing House of RSEC, Poznań, Poland – Rivne : FOP «Brehin A.R.», 2024. 887 s.; Vytkalov S.V. Kulturno-mystetska Ukraina v rehionalnykh vymirakh: myttsi, khudozhni kolektyvy ta orhanizatory dukhovnoho zhyttia kraiu: monohrafiia. Rivne : Diatlyk M., 362 s. [in Ukrainian].

2. Voloshenko O. V. (2019). Pytannia vyznachennia rehionalnykh osoblyvostei urbanizatsiinykh protsesiv ta formuvannia modernoho miskoho osvitno-kulturnoho prostoru v Ukraini pochatku KhKh st. *Nauk. visnyk*. 688 s. [in Ukrainian].

3. Hapon N. P. (2016). Sotsialno-filosofski problemy humanizatsii sotsialnoho prostoru mista. Aktualni problemy filosofii ta sotsiologii. *Vyp. 12*. S. 28–32. [in Ukrainian].

4. Hukalova I. V. (2014). Status katehorii «iakist zhyttia naseleennia» v heohrafi. *Ukrainskyi heohrafichnyi zhurn*. № 4. S. 11–18. [in Ukrainian].

5. Dychkovskiy S. I. (2020). Kreatyvne osvoiennia sotsiokulturnoho prostoru mista (na prykladi rozvytku urboturyzmu). *Kulturolohichniy alm. Vyp. 14*. S. 18–25. [in Ukrainian].

6. Ivanovska N. V. (2018). Sotsiokulturne projektuvannia v mystetstvi: teoriia ta praktyka : pidruchnyk. Kyiv : Nats. akad. kerivnykh kadriv kultury i mystetstv, 196 s. URL: https://kmaecm.edu.ua/wp-content/uploads/2021/06/ivanovska-n.v.-yakovlev-o.v.-shulgina-v.d._sociokulturne-proektuvannya-v-mystecztvi.pdf [in Ukrainian].

7. Mishyna S. (2020). Naukovo-praktychni zasady sotsialnoho proiektuvannia. *Економіка*. № 1. С. 73–88. URL: http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/1_2020/75.pdf [in Ukrainian].

8. Tarasov L. V. (2003). Sotsialno-kulturna animatsiia: pryntsyipy, zavdannia, zmist. *Visnyk psykhosotsialnoi i korektsiino-reabilitatsiinoi roboty*. № 2. S. 59–66. [in Ukrainian].

9. Shumakova S. (2025). Aktualnyi rozvytok sotsiokulturnoi sfery sohodni. Aktualni problemy humanitarnykh nauk. *Vyp. 83, ch. 3*. S. 150–156. [in Ukrainian].

Дата першого надходження статті до видання: 17.03.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 21.04.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 27.05.2026